

Тема. Пам'ятки мистецтва Північного Причорномор'я і Скіфії (продовження).

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/o-DUwcArx94>.

1. Організаційний момент. Привітання.**2. Актуалізація опорних знань учнів .**

З якої частини світу на територію України прийшли скіфи? (з Азії)

Колонізатори з якої країни з'явилися у Північному Причорномор'ї? (з Греції)

Яка сучасна назва міста Тіра? (м. Білгород-Дністровський)

Що таке 'звіриний стиль'? (Стиль, де зображуються звірі)

Що є шедевром скіфського ювелірного мистецтва? (Скіфська пектораль)

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.

Продовжуємо знайомство з Північного Причорномор'я та Скіфії.

4. Вивчення нового матеріалу.

Демонстрація навчальної презентації.

Скульптуру спочатку імпортували до міст-колоній переважно з метрополій. Під час розкопок стародавніх причорноморських поселень було знайдено постаменти з написами богів із різних куточків античного світу. Грецька скульптура втілювала ідеали краси досконалої людини. Статуї з вапняку, мармуру, бронзи прикрашали площі й вулиці полісів. Творчість місцевих митців представлена здебільшого в рельєфі й дрібній пластиці. Статуетки з коштовних металів і дерева були окрасою інтер'єрів храмів, жител заможних мешканців.

Декоративне мистецтво

Про вплив еллінізму в декоративному мистецтві свідчать форми й оздоблення керамічного та срібного посуду (амфор, ваз) із вишуканими візерунками. Дерев'яні саркофаги прикрашали різьбленням, інкрустаціями.

Ювелірне мистецтво Північного Причорномор'я привертає особливу увагу майстерністю, оригінальністю, технічною віртуозністю. Форми та види виробів грецьких ювелірів були надзвичайно різноманітними. Жінки носили намисто, персні, браслети, різні типи сережок, головні прикраси (вінки, діадеми, гребні для волосся). Поширений спосіб виготовлення — кування з цільного шматка золота або срібла, у декорі — різьблення й гравіювання. Деякі деталі, виконані в мікротехніці, можна побачити тільки крізь лупу

Пантікапейські й ольвійські монети

містять додаткові уявлення про візуальне і музичне мистецтво періоду античності. На лицьовому боці карбували голови богів і царів, міфічних персонажів (Медузу, Пана у вінку, грифона зі списом у зубах), звірів (лева, оленя), з іншого боку — музичні інструменти, зазвичай ліру.

Відколи заснували колонії на півдні сучасної України, активно розвивалося театральне і музичне мистецтво. Вважалося, що музика і театр сприяють гармонійному розвитку людини, її шляхетності. На вистави й агони, що відбувалися в Херсонесі, збиралося понад три тисячі вільних громадян! Теракотові статуєтки акторів і маски віднайдені у Боспорі.

Музичне мистецтво

Ліра

Сиринга

Трикутня арфа

Авлос

Кітара

У степових курганах знайдено барабани й бубни з металевими дзвіночками, тимпани, брязкальця, що відрізняються за формами й розмірами. З-поміж археологічних знахідок є своєрідні тризубці, які використовували для освячення речей і житла під час обрядових дій. На кінцях зубців цього шумового інструмента розташовані пташки, що тримають у дзьобиках кільця із дзвіночками

За мотивами історії давнього народу

Неповторний характер життя, культури й мистецтва скіфів стимулював уяву митців. За мотивами історії давнього народу виникла «Скіфська сюїта» Сергія Прокоф'єва — своєрідна оркестрова фреска. Твір належить до програмної музики, але зміст чотирьох частин досить умовний.

Обов'язково до перегляду

<https://youtu.be/7TnG8-wOqWA>

С. Прокоф'єв. «Скіфська сюїта» для симфонічного оркестру
<https://youtu.be/7TnG8-wOqWA> .

Створи ілюстрацію до пісні «Ольвія» у вигляді колажу із зображенням фрагментів античних споруд на тлі морського пейзажу (графітні олівці; кольоровий папір, різнофактурні матеріали)

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ

Гімнастика для очей https://youtu.be/u_fLRqqJ59E.

Наталія Бучинська. Це моя Україна. <https://youtu.be/vQCoqZ2T-jc>

5. Закріплення вивченого. Підсумок.

Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо.

- Розкажіть про музичне мистецтво скіфів і грецьких полісів Північного Причорномор'я.

- Які взаємовпливи існували в мистецтві Північного Причорномор'я? Наведіть приклади взаємозбагачення культур Сходу і Заходу.

6. Домашнє завдання.

Виконайте тестові завдання за темою уроку перейшовши за посиланням <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=9788472> . Обов'язково вкажіть своє прізвище, ім'я та клас.

Рефлексія